WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO
ORGAN ZWIĄZKU ZAWODOWEGO WIELKIEGO PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO PAŃSTWA POLSKIEGO

WYCHODZI 1-go i 15-go KAŻDEGO MIESIĄCA

ROK II | WARSZAWA, DNIA 15 CZERWCA 1927 R. | NUMER 12

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 14, telefon 410-14

REGLAMENTACJA PRZYWOZU

Dn. 21 kwietnia r. b. odbyła się pod przewodnictwem Pana Ministra Przemysłu i Handlu konferencja, poświęcona zagadnieniu reglamentacji handlu importowego. W konferencji wzięli udział przedstawiciele życia gospodarczego, zaś wygłoszone wówczas memorjały ukazały się obecnie w specjalnej broszurze, wydanej nakładem Centralnej Komisji Przywozowej.

Opublikowane referaty zawierają nader ciekawy materjał informacyjny i statystyczny, oświetlający w sposób rzeczowy sprawy reglamentacji.

Odsyłając bliżej zainteresowanych powyższemi sprawami do przejrzenia całości tej bardzo interesującej broszury — przytaczamy jednak na tem miejscu niektóre szczegóły, charakteryzujące system i wyniki pracy reglamentacyjnej.

Jak wiadomo, szereg towarów zakazany jest do przywozu do Polski, zaś na ich import należy uzyskiwać specjalne zezwolenia. Zezwolenia te udzielane są importerom w granicach określanych co kwartał przez Rząd kontyngentów.

Broszura, o której mowa, podaje interesujące zestawienie, dotyczące procentowego wyzyskania kontyngentów. Oto najbardziej interesujące dla przemysłu chemicznego liczby:

Poz. tar. celnej	Nazwa towaru	Żądano w %% kontyngentu	Wyzyskano w %% kontyngentu
34	Tłuszcze zwierzęce . .	424	112
43	Klej i żelatyna . . .	606	72
51	Oleina	419	59
51	Margaryna	472	73
87	Gumożywice i kopale .	96	93
88	Wyroby gumowe	233	81
101	Ałun i siarczan glinu . .	211	211
117	Gliceryna	1868	33
120p.1.	Mydło toaletowe . . .	2781	70
120p.2.	Mydło zwyczajne . .	74	29
130	Ultramaryna	150	21
137	Środki do czyszczenia.	164	84
169	Błony fotograficzne . .	82	70

Liczby powyższe dotyczą drugiego półrocza roku 1926.

Stwierdzić trzeba, że reglamentacja przywozu, której genezą było wszak utrzymanie równowagi naszego bilansu handlowego, odgrywa również pewną rolę pomocniczą, jako jeden ze środków protekcyjnych przemysłu. Powyższe liczby dowodzą w pewnej mierze, że zapotrzebowanie przekracza dość znacznie importowane faktycznie ilości towarów. Z drugiej jednak strony liczb powyższych nie należy przyjmować bezkrytycznie z dwu względów. Wysokość bowiem zapotrzebowania śrubowana jest w niektórych wypadkach przez importerów sztucznie, celem otrzymania możliwie wysokiego faktycznego przydziału, zaś wysokość wyzyskania kontyngentu, obliczona wg. ilości wykupionych pozwoleń wskazuje, że ilość ta jest prawie zawsze niższa od 100%.

To też, praktycznie biorąc, reglamentacja straciła już prawie tę rolę protekcyjną, jaką odgrywała w pierwszych miesiącach po wprowadzeniu zakazów przywozu. W dużej mierze przyczynił się do osłabienia tego momentu fakt, że Rząd — niezależnie od kontyngentów autonomicznych — przyznał znaczną ilość kontyngentów specjalnych (dla Austrji, Czechosłowacji i innych krajów), których wysokość odbiega bardzo znacznie wzwyż od pojemności konsumcyjnej rynku polskiego.

Zwłaszcza w zakresie wytworów przemysłu chemicznego kontyngenty specjalne stępiły w znacznym stopniu ostrze reglamentacji.

Pewnym regulatorem importu, zresztą w ramach kontyngentów, jest — jak wiadomo — Centralna Komisja Przywozowa, której wspomnianą broszurę „Reglamentacja przywozu" polecamy uwadze naszych czytelników.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA CHEMICZNA

Prace organizacyjne związane z VIII Konferencją Unji Międzynarodowej Chemji Czystej i Stosowanej posuwają się naprzód.

Z funduszów, niezbędnych na organizację Zjazdu, już zadeklarowano: zł. 15.000 przez Państwową Fabrykę Związków Azotowych w Chorzowie, zł. 15.000 przez Związek Cukrowni Poznańskich, zł. 11.800 przez Tomaszowską Fabrykę Sztucznego Jedwabiu, zł. 10.000 przez Zakłady Solvay w Polsce, zł. 7.500 przez Sp. Akc. „Saturnja" i t. d.

Mennica Państwowa zajęła się już wykonaniem specjalnej plakiety, zaprojektowanej przez prof. J. Raszkę z Krakowa. Plakieta ta, symbolizująca znaczenie Unji oraz jej Kongresu polskiego, rozdana będzie uczestnikom Zjazdu, zaś minjatura plakiety ma stanowić znaczek Kongresu.

Uczestnikom Kongresu przysługiwać będą specjalne ulgi kolejowe, wyjednane już w Min. Komunikacji.

W związku z Kongresem opracowany jest specjalny przewodnik, obejmujący zarówno szczegółowe dane, dotyczące Kongresu, jak szereg artykułów o Polsce, jej zabytkach kulturalnych, sztuce i historji. Przewodnik obejmie dalej wiadomości o bogactwach naturalnych Polski, jej przemyśle ze szczególnem uwzględnieniem wytwórczości chemicznej oraz artykuł o nauce i nauczaniu chemji w kraju naszym.

Prócz tego, ukaże się specjalny zeszyt „The Polish Economist", wydany na Kongres, a poświęcony polskiemu przemysłowi chemicznemu. Redakcja „The Polish Economist", pragnąc nadać temu zeszytowi szczególne walory, postanowiła go również zaopatrzyć w obszerny dział ogłoszeniowy, gdzie umieszczone będą reklamy najwybitniejszych polskich przedsiębiorstw chemicznych. Komitet Organizacyjny Zjazdu oraz Związek Przemysłu Chemicznego, przykładając dużą wagę do wydania tego zeszytu, sądzi, że wszystkie przedsiębiorstwa, wchodzące w skład Związku, umieszczą swe ogłoszenia w pomienionym zeszycie „Polish Economist".

Również dla celów Konferencji przygotowane jest wydawnictwo, które zilustruje wyniki dotychczasowych prac Unji Międzynarodowej. Będzie to pierwsze w swoim rodzaju opracowanie, na podstawie dorocznych sprawozdań i raportów Unji.

Jak wiadomo, Kongres będzie miał miejsce w Warszawie i Krakowie począwszy od dn. 4 września r. b.

IV MIĘDZYNARODOWY KONGRES MEDYCYNY I FARMACJI WOJSKOWEJ

Od dn. 30 maja do 8 czerwca r. b. odbywał się w Polsce IV Międzynarodowy Kongres Medycyny i Farmacji Wojskowej. Otwarcie Kongresu nastąpiło w Warszawie, gdzie też zorganizowana jest Międzynarodowa Wystawa Sanitarno-Higjeniczna. W Wystawie tej wziął udział szereg firm związkowych, przedewszystkiem z pośród fabryk chemiczno-farmaceutycznych, które wystawiały poza konkursem, legitymując się równocześnie na zewnątrz należeniem do Związku Przemysłu Chemicznego. Firma „L. Spiess i Syn" wybudowała specjalny estetyczny pawilon, demonstrując specyfiki farmaceutyczne; ogólną uwagą cieszy się model fabryki w Tarchominie.

Stoisko Sp. Akc. „Motor" szczególnie godne jest obejrzenia, gdyż firma ta wystawia kwas acetylosalicylowy oraz niektóre jego estry i sole, wyprodukowane w fabryce „Motoru". Jest to pierwsza w Polsce synteza kwasu acetylosalicylowego, która stwierdza, że nasz przemysł chemiczno-farmaceutyczny konsekwentnie kroczy drogą syntez organicznych.

Sp. Akc. „Magister Klawe", obok nader ciekawego stoiska z modelem części fabryki, wzniosła też na terenie wystawowym efektowną grupę alegoryczną, celem popularyzacji tabletek sztucznych wód mineralnych.

Sp. Akc. „Strem" wystawia glicerynę w artystycznie pomyślanem stoisku dekoracyjnem.

Z pośród innych firm związkowych zauważyliśmy jeszcze wystawy Chemiczno-farmaceutycznego Laboratorjum "Jan Gessner", Sp. Akc. Zakł. Chem. „Grodzisk", Sp. Akc. „Wolbrom" Sp. Akc. „Terebenthen", kilku fabryk waty i innych.

Wystawa robi naogół nader korzystne wrażenie, jest zorganizowana celowo, zaś rozplanowanie pomyślne metodycznie. Wyróżnia się też korzystnie na tle ogólnego — dość niskiego zauważyć trzeba — poziomu dotychczasowych wystaw warszawskich.

W związku z IV. Kongresem Medycyny i Farmacji Wojskowej — Polskie Powszechne Towarzystwo Farmaceutyczne wydało dn. 3 czerwca r. b. bankiet dla farmaceutów — uczestników Zjazdu. Na bankiecie tym zabierał głos w imieniu fabryk chemiczno-farmaceutycznych, zrzeszonych na terenie Związku Przemysłu Chemicznego — przewodniczący sekcji farmaceutycznego Związku, p. Dr. Stefan Otolski.

PROJEKTY NOMENKLATURY CELNEJ *)

Grupa tłuszczowa

(ciąg dalszy projektu, drukowanego w Nr. 11).

Mydła i środki zastępujące mydła łącznie z wagą bezpośredniego opakowania.

„ 636. Wszelkie mydła do prania, twarde, w blokach, płytach, pasach (ryglach), kawałkach i t. p. oprócz oddzielnie wymienionych.
„ 637. Wszelkie mydła miękkie, maziste, płynne, roztwory mydlane, oprócz oddzielnie wymienionych:
 a) w opakowaniu 25 kg. i mniej,
 b) w innem opakowaniu.
„ 638. Mydła toaletowe pachnące i lecznicze, łącznie z wagą bezpośredniego opakowania papierowego lub z metali nieszlachetnych:
 a) wszelkie twarde, różnych form i kształtów:
  I. w opakowaniu wewnętrznem 1 kg. i mniej.
  II. w innem opakowaniu.
 b) wszelkie w proszku, wiórkach, płatach, krupkach i t. p. oraz w stanie płynnym:
  I. w opakowaniu 1 kg. i mniej,
  II. w innem opakowaniu.
„ 639. Proszki do prania zwykłe i utleniające:
 a) w opakowaniu wewnętrznem 1 kg. i mniej,
 b) w innem opakowaniu.
„ 640. Gliceryna:
 a) surowa, nieoczyszczona,
 b) oczyszczona, rafinowana i destylowana, również lecznicza,

*) por. Nr. 7 „Wiadomości Przemysłu Chemicznego".

 c) ługi pomydlane i woda glicerynowa, zawierająca poniżej 20% gliceryny.
„ 641. Namiastki gliceryny: jak glikol i t. p.:
 a) glikol,
 b) inne namiastki gliceryny.
„ 642. Kleje:
 a) klej rybi stały i płynny,
 b) klej kostny i skórny:
  I. w tabliczkach, proszku, perełkach i łuskach,
  II. płynne i w galarecie,
 c) wszelkie mieszaniny karuku w łuskach, kleju kostnego i skórnego,
 d) klej szewcki,
 e) klej kazeinowy,
 f) kleje roślinne w stanie stałym, półstałym i płynnym.
„ 643. Żelatyna:
 a) w łuskach, arkuszach, płytkach, proszku,
 b) w postaci galaretowatej.
„ 644. Wszelkie wyroby z żelatyny:
 a) kapsułki, tabletki i t. p.,
 b) wyroby z dodatkiem materjałów pospolitych,
 c) inne.
„ 645. Wszelkie mieszaniny żelatyny, gliceryny lub jej namiastek (masa walcowa, klej elastyczny i t. p.).
„ 645. Cellofan i t. p.

KRONIKA

Tow. Akc. Fabryki Przetworów Chemicznych „Rędziny" w Rudnikach złożyło na cele naukowe zł. 3.000 do dyspozycji Związku Przemysłu Chemicznego. Zarząd Związku przesłał Tow. Akc. „Rędziny" serdeczne podziękowanie za hojną ofiarę na cele polskiej nauki chemicznej.

Na skutek starań Związku Przemysłu Chemicznego — Ministerstwo Komunikacji przystąpiło do budowy 25 wagonów dużej pojemności typu międzynarodowego, przeznaczonych wyłącznie do eksportu węgla drzewnego. Łącznie więc oddano dla celów przemysłu suchej destylacji drzewa 40 wagonów specjalnych.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu przystępuje w porozumieniu z Min. Przemysłu i Handlu do zorganizowania udziału Polski w Międzynarodowych Targach w Lipsku. Z uwagi na doniosłość sprawy, zwracamy się do członków Związku z prośbą o odpowiedź, czy reflektują na wzięcie udziału w Targach Lipskich i czy należałoby zorganizować udział Polski w targach jesiennych r. b., czy też na wiosnę roku przyszłego.

W biurze Związku Przemysłu Chemicznego znajduje się do przejrzenia opracowanie Państwowego Instytutu Eksportowego w sprawie rynku i organizacji handlu Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Państwowy Instytut Eksportowy zawiadamia nas, że w najbliższej przyszłości zwróci się do wszystkich fabryk chemicznych z okólnikiem, mającym na celu zebranie materjału orjentacyjnego w zakresie eksportu przemysłu chemicznego. Związek nasz zwraca się do wszystkich zrzeszonych fabryk z prośbą o udzielenie wyczerpujących odpowiedzi Państwowemu Instytutowi Eksportowemu.

Państwowy Instytut Eksportowy zwrócił się do naszego Związku z zapytaniem, które z fabryk chemicznych chciałyby wziąć udział w organizowanej w Charbinie stałej wystawy prób i wzorów przemysłu polskiego. Firmy, należące do Związku, proszone są o nadesłanie do biura Związku wiadomości w powyższym zakresie.

Z inicjatywy Zakładów Chemicznych „Zabłocie" w Żywcu — zwołany został dnia 30 kwietnia r. b. do Warszawy zjazd przedstawicieli wszystkich fabryk farb i lakierów w Polsce i w wolnem mieście Gdańsku.

Na posiedzeniu tem omawiano sprawy obrony interesów przemysłowych branży — oraz postanowiono dla reprezentacji i ochrony interesów utworzyć Związek Fabryk Lakierów i Farb w Polsce.

Specjalnie zastanawiano się nad sprawami traktatów handlowych — łącznie ze sprawami ochrony rodzinnego przemysłu farb i lakierów w Polsce. Polecono specjalnej pieczy wybranego Zarządu Związku — sprawę traktatów handlowych, upoważniając Wydział do wysłania delegacji — dla dopilnowania istotnych interesów tej branży.

Ułożenie statutu oraz tymczasową reprezentację Związku powierzono Zarządowi, na którego czele stanął p. Inż. Z. Leppert. Na członków Wydziału powołano: p. Dr. Blumenfelda ze Lwowa, p. Dr. Sachnowskiego z Włocławka i p. Wł. Węgrzynowskiego z Warszawy.

Kierownictwo Powszechnej Wystawy Krajowej w r. 1929 w Poznaniu zawiadamia o projektowanem już w najbliższym czasie rozpoczęciu wydawania gazety wystawowej w formie miesięcznika. Gazeta ta wydawana będzie w języku polskim dla kraju i w językach francuskim i angielskim dla zagranicy. Forma wydawnictwa bogato ilustrowanego ma być bardzo wytworna; będzie ono wychodziło w wielotysięcznym nakładzie. W wydaniu dla zagranicy będą kolejno omówione poszczególne główne gałęzie krajowej wytwórczości przemysłowej.

Kierownictwo Powszechnej Wystawy Krajowej w r. 1929 zamierza zwrócić się do wszystkich fabryk chemicznych z prośbą o materjały redakcyjne oraz ogłoszenia i artykuły reklamowe.

Powszechna Wystawa Krajowa ma być, jak wiadomo, wielką manifestacją ogólno-narodową, w której również i sfery gospodarcze przyjmą wybitny udział i którą jednomyślnie zdecydowały jaknajbardziej popierać. Sądzimy więc, że i ta proponowana obecnie przez kierownictwo Powszechnej Wystawy Krajowej forma pomocy sfer gospodarczych powinna być zrealizowana, zwłaszcza, że omawiane wydawnictwo posiadać będzie z pewnością istotną wartość propagandową.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dz. Ust. Nr. 46 pod poz. 418 ukazało się Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dn. 28 kwietnia 1927 r.

Rozporządzenie to wprowadza taryfę wyjątkową według klasy V za przesyłki całowagonowe starych kiszek gumowych i opon samochodowych.

NOTOWANIA CEN WAŻNIEJSZYCH WYTWORÓW PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Aceton	440 zł.
Alkohol metylowy techniczny	200 „
„ „ czysty 99%	260 „
Amonjak skroplony za 1 kg NH_3	1,80 „
Azotniak mielony za 1 kg % N_2 *	1,75 „
„ granulowany za 1 kg % N_2*	1,95 „
Azotan amonowy *	113 „
Benzol handlowy 90%	105 „
„ czysty	120 „
Chlorek cynku (ług 50%)	50 „
Chlorek wapna bielący	40 „
Chlorek wapnia ($CaCl_2$)	20—22 „
Chloroform czysty	700 „
„ „pro narcosi"	1.700 „
Fenol czysty	300 „
Formalina 30%	220 „
Gliceryna farmaceutyczna	510 „
„ techniczna	425 „
Karbid	58—62 „
Karbolineum	42.50 „
Klej kostny	240 „
Klej skórny	300 „
Krezole	110 „
Kwas azotowy 30° Bé, w przel. na 100% HNO_3	112 „
„ mrówkowy 85%	w złocie 150 „
„ siarkowy 66° Bé	w złocie 6,98 „
„ solny bez arsenu	13 „
„ octowy techn. 30%	100 „
Mączka kostna odklejona 30% P_2O_5	w złocie 11,50 „
Naftalin surowy prasowany	34,50 „
„ czysty w łuskach	65 „
Octan sodu	125 „
„ ołowiu	250 „
Oleina zwierzęca	305 „
Oleum 20%	w złocie 10,55 „
Pirydyna czysta za 1 kg.	16 „
Smoła preparowana	32,50 „
Siarczan amonu	43 zł.
Siarczek sodu 60/62 %*	w złocie 55 „
Soda amonjakalna	28 „
„ kaustyczna	66 „
Sól glauberska kalcynowana niemielona	18 „
Stearyna	270 „
Superfosfat 16%	12,96—13,60 „
Toluol czysty	120 „

Ceny powyższe rozumieją się za 100 kg. loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdką rozumieją się wraz z opakowaniem.

PRODUKTY WYTWÓRCZOŚCI KRAJOWEJ

Prenumerata kwartalna w kraju **zł. 3.50**, zagranicą **zł. 5.00**. Cena zeszytu pojedynczego **zł. 0.60**.
Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" bezpłatnie.

Ceny ogłoszeń: Cała strona zł. 150. Pół strony zł. 80. Ćwierć strony zł. 45. Jedna ósma strony zł. 30. Wiersz jednoszpaltowy zł. 5 Ogłoszenia drobne „Produkty wytwórczości krajowej", tekst trzywierszowy kwartalnie zł. 30; wiersz dodatkowy zł. 5. Członkowie Związku otrzymują od cen powyższych rabat.

Wydawca: w imieniu Związku Zawodowego Wielkiego Przemysłu Chemicznego — Dyrektor Związku, inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: inż. TADEUSZ ZAMOYSKI. Drukarnia „Rola" J. Buriana, Mazowiecka 11